

Література

1. Про ліквідацію урядових органів: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 р. №346 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/346-2011-%D0%BF>.
2. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 09.12.2010 №1085/2011 //Офіційний Вісник України 2011.– № 29.– Ст. 1219.
3. Якимов А.Ю. Субъекты административной юрисдикции (правовой статус и его реализация): монография. Ч.1. Правовой статус субъектов административной юрисдикции / А.Ю. Якимов.– М.: ВНИИ МВД России, 1996.– 68 с.
4. Писаренко В.В. Адміністративно-правовий статус Державної служби боротьби з економічною злочинністю / В.В. Писаренко// Право і безпека .– 2010.– № 5 (37) [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pib/2010_5/PB-5/PB-5_35.pdf.
5. Авер'янов В.Б. Фактори централізації та децентралізації у структурно-функціональній організації апарату державного управління /В.Б. Авер'янов// Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: монографія/ В.Б. Авер'янов, І.А. Грицяк, С.Д. Дубенко та ін.; відп. ред. Н.Р. Нижник.– К.: Вид-во УАДУ, 1997.– 448 с.

УДК 347.73(043.2)

Устинова І.П.,
к.ю.н., доцент,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕЯКІ ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ТРАНСПОРТНІЙ СФЕРІ

На сучасному етапі розвитку фінансової системи відбуваються значні зміни у процесі реформування податкової та бюджетної систем. Питання фінансової відповідальності, як складової існування транспорту, є важливими для забезпечення дієздатності норм права. Правовий аналіз адміністративного та фінансового законодавства дає змогу виділити спільні для даних видів юридичної відповідальності ознаки. Такий підхід дозволяє виокремити загальні відмінні риси, що дозволяють говорити про самостійність двох видів публічної відповідальності, зокрема:

1. Загальною підставою виникнення публічної відповідальності є правопорушення. Фінансово-правова відповідальність виникає в ре-

зультаті фінансового правопорушення, адміністративна ж – у результаті адміністративного проступку.

2. Суб'єктивний склад у відносинах фінансово-правової відповідальності відрізняється від адміністративної. Така теоретична основа важлива при застосуванні законодавства транспортними організаціями при взаємовідносинах з державними фінансовими органами.

3. Метою адміністративної відповідальності є перш за все припинення (попередження) і покарання, а не відновлення порушених прав. Якщо в результаті адміністративного правопорушення зачіпаються майнові інтереси сторони, то мають місце деліктні цивільні правовідносини. Таке співвідношення є важливим при застосуванні норм щодо відповідальності на транспорті.

4. Фінансові правовідносини через свою власно-майнову природу мають майновий характер, тому правопорушення в даній сфері завжди завдають певної шкоди державі і всьому суспільству в цілому. Відновлення порушеної сфери здійснюється за допомогою спеціальних фінансово-правових санкцій. Через майновий характер фінансових правовідносин у конструкції фінансової відповідальності переважають санкції, пов'язані з позбавленням господарюючого суб'єкту майнового характеру. Тоді як в адміністративній відповідальності, істотне місце займають обмеження особистого характеру.

5. Фінансово-правова відповідальність відрізняється від адміністративної за метою, оскільки у адміністративній відповідальності відсутня правовідновлювальна та провозобов'язальна мета.

У регулюванні фінансових правовідносин бере участь не тільки метод владних приписів. В окремих різновидах даних відносин можна побачити присутність й інших методів правового регулювання. Прийняття того чи іншого галузевого закону, в тому числі й кодифікованого, саме по собі не спричиняє виникнення різновиду адміністративної відповідальності, а використання термінів "фінансово-правова відповідальність", "податкова відповідальність" у галузевому законодавстві лише сприяє розмиттю поняття "адміністративна відповідальність" як правового інституту [6, С. 265, 12, С. 428.]. Зазначене теоретичне обґрунтування слід використовувати практикуючим юристам транспортних організацій при застосуванні норм права.

Позиція прихильників віднесення фінансово-правової відповідальності до різновиду адміністративної дуже неоднозначна. Суперечливість думок вчених, що визначають адміністративну природу фінансово-правової відповідальності, очевидна. Не можна погодитися з думкою Ю. Колесніченка, який визначає штраф як міру адміністративної

відповідальності, а з іншої – як податкову санкцію, але конкретна міра відповідальності не може носити подвійний характер. Вона не може відноситися одночасно до двох галузей права.

Досліджувати ознаки, що свідчать про самостійність фінансово-правової відповідальності, необхідно порівнюючи з аналогічними ознаками адміністративної відповідальності, що дасть нам одержати додаткові докази самостійної природи фінансово-правової відповідальності. Поняття податкового правопорушення, податкових санкцій не передбачені адміністративним законодавством, і тому за здійснення податкового правопорушення настає застосування заходів фінансової, а не адміністративної відповідальності.

Застосування фінансово-правової відповідальності до фізичних та юридичних осіб дозволяє відмежувати фінансово-правову від адміністративної відповідальності, що носить характер "особистої (персональної) відповідальності" посадових осіб і громадян-підприємців [11, С. 133]. Останні теоретичні розробки вчених в галузі адміністративного права часто-густо підтримують такий погляд [12, С.430]. Саме останнє розуміння та поняття фінансової санкції є важливим при вирішенні правовідносин, що виникають у транспортних організацій.

Однією з відмінностей фінансово-правової відповідальності від адміністративної є різні обсяги грошових сум, що стягуються при застосуванні фінансових санкцій (значні) і при застосуванні адміністративної санкції за фінансову правопорушення (незначні в зіставленні з фінансовими – максимальний розмір до 40 нмдг) [1, С. 77]. Притягнення до фінансово-правової відповідальності не виключає одночасне притягнення до інших видів юридичної відповідальності. Деякі автори не включають відносини фінансово-правової відповідальності у структуру предмету адміністративного права, а тому в предмет адміністративного права не входять відносини, що складають фінансову діяльність держави і відносини фінансової відповідальності.

Отже, фінансово-правова відповідальність – це міра державного осуду, яка виявляється у нормативному та забезпеченому державним примусом у фінансовому праві обов'язку суб'єкта фінансового правопорушення зазнавати заходів державного примусу у вигляді фінансових санкцій за вчинене ним правопорушення у сфері публічної фінансової діяльності. [1, С. 116].

На нашу думку, напрям наукових спорів необхідно спрямувати у площину пошуків найбільш ефективної моделі правового регулювання суспільних відносин, яка б збалансовувала публічні та приватні інтереси суб'єктів транспортних відносин.

Література

1. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність : теоретичний аналіз : монографія.– О. : Юридична література, 2008.– 504 с.
2. Нагребельний В.П. Фінансове право України . Загальна частина/В.П. Нагребельний, В.Д.Чернадчук, В.В. Сухонос.–Суми:Університетська книга,2004.–320с.
3. Коментар до законодавства про фінансово-правові санкції/ авт.. коментар Е.С. Дмитренкою.:К:Юрінком Інтер, 2007.–416с.
4. Адміністративне право України. Академічний курс: у 2 т. /В.Б. Авер'янов (голова редкол.) та ін..–К.:Юридична думка, 2004.–584 с.

УДК 342.95(043.2)

Юринець Ю.Л.,

к.ю.н.,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО- ТЕХНІЧНИХ МУЗЕЇВ

У світі останнім часом зростає інтерес до створення та відвідування технічних музеїв. Так, дослідження Institute of Museum Services (США) свідчить, що станом на 1979 рік у США 45 % людей відвідували природно-технічні музеї, 24 % ? історичні і 12 % ? художні музеї [1, с. 3]. Згідно Конвенції ЮНЕСКО від 14.11.1970 р. про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності, до культурних цінностей відносяться, зокрема, цінності, що стосуються історії, включаючи історію науки і техніки. Згідно Закону України "Про охорону культурної спадщини", до об'єктів культурної спадщини, зокрема, віднесені об'єкти науки і техніки ? унікальні промислові, виробничі, науково-виробничі, інженерні, інженерно-транспортні, видобувні об'єкти, що визначають рівень розвитку науки і техніки певної епохи, певних наукових напрямів або промислових галузей. В ст. 6 Закону України "Про музеї та музейну справу" науково-технічні музеї виділені в окремий вид музеїв.

Початок широкої музеєфікації техніки припав на другу половину XIX ст., на період її бурхливого розвитку. Поштовхом для такої музеєфікації слугували виставки науково-технічних досягнень. Так, по суті, виникли Музей науки і техніки в Лондоні (оформився в самостійну установу в 1910 р., хоча початок йому було покладено після виставки